

Cvičení k přednášce Geometrie 1

Zadání

Cvičení 5, verze ze dne 5. listopadu 2021

5 Diferenciální geometrie prostorových křivek

Cíle cvičení a DU:

- Naučit se pracovat s prostorovými křivkami, zejména umět určit křivost, torzi, Frenetův repér a oskulační rovinu.
- Za domácí úkol je úloha 5.7.

Příklady:

Úloha 5.1. Je dána parametrizovaná křivka

$$\mathbf{c}(t) = \left[\frac{1}{5}t^5 + t^2 - 2t, -\frac{1}{2}t^4 + \frac{2}{3}t^3 + t^2, \frac{4}{3}t^3 - t^2 \right], \quad t \in (0, 2).$$

V bodě $t = 1$ nalezněte její křivost, torzi a Frenetův repér.

Úloha 5.2. Je dána prostorová křivka

$$\mathbf{c}(t) = [3t - t^3, 3t^2, 3t + t^3], \quad t \in \mathbb{R}$$

spočtete její křivost a torzi v obecném bodě a určete Frenetův repér v bodě $\mathbf{c}(0)$.

Úloha 5.3. Parametrizujte následující křivky obloukem:

- $\mathbf{c}(t) = [t, \sqrt{2} \ln t, t^{-1}]$ pro $t \in (0, \infty)$.
- $\mathbf{c}(t) = [t - \sin t, 1 - \cos t, 4 \sin(\frac{t}{2})]$ pro $t \in \mathbb{R}$.

Úloha 5.4.

Určete křivost a torzi v obecném bodě šroubovice $\mathbf{c}(t) = [R \cos(t), R \sin(t), at]$, $t \in \mathbb{R}$, kde R, a jsou pevné reálné parametry. Určete úhel, který tečné vektory křivky svírají s osou z . Parametrizujte šroubovici obloukem.

Úloha 5.5. Spočtete rovnici oskulační roviny křivky:

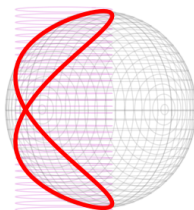
$$\mathbf{c}(t) = [\cos^3 t, \sin^3 t, \cos(2t)], \quad t \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right).$$

Úloha 5.6. Zjistete zda křivka

$$\mathbf{c}(t) = \left[\frac{2t+1}{t-1}, \frac{t^2}{t-1}, t+2 \right], \quad t \in (2, 10)$$

leží v rovině, případně v jaké.

Úloha 5.7. Parametrizujte průnik sféry s válcovou plochou, která prochází středem sféry a má poloviční průměr. Nalezněte body s největší křivostí a v těchto bodech spočítejte křivost, torzi a Frenetův repér.

Úloha 5.8. Dokažte, že prostorová křivka leží na nějaké sféře právě tehdy, když všechny její normálové roviny procházejí jedním bodem.

Úloha 5.9. Určete funkci $f(t)$, tak aby měla křivka $\mathbf{c}(t) = [R \cos t, R \sin t, f(t)]$, $t \in \mathbb{R}$ nulovou torzi.

Úloha 5.10. * *Zobecněná šroubovice* je křivka v prostoru, pro kterou existuje směr (osa), se kterým tečné vektory křivky svírají konstantní úhel. Dokažte, že křivka $\mathbf{c}(t)$ s nenulovou křivostí a torzí je zobecněnou šroubovicí právě tehdy, když je poměr $\frac{\kappa(t)}{\tau(t)}$ konstantní. V důsledku je tedy křivka z Úlohy 5.2 zobecněnou šroubovicí, nalezněte její osu.